

สวนพฤกษศาสตร์ 5-योग

พิลังกาสา

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Ardisia polycephala</i> Wall. ex A. DC.
ชื่อวงศ์	PRIMULACEAE
ชื่ออื่น ๆ	ผักจ๋า ผักจ๋าแดง (เชียงใหม่, เชียงราย), ตีนจ๋า (เลย), ลังพิสา (ตราด), พุรังกาสา (ชมพร), ราม (สงขลา), ป้อนา (มลายู-นราธิวาส), พิลังกาสา (ทั่วไป), จิงจ๋า, จ้าก้อง, มะจ๋าใหญ่, ตาปลาราม, ตาเป็ด, ทุกังสา, มาตาอาแย
ชื่อสามัญ	-
ลักษณะทั่วไป	ไม้ยืนต้นขนาดย่อม มีความสูงของต้นประมาณ 2-3 เมตร ลำต้นแตกกิ่งก้านสาขาออกรอบต้น ใบเป็นใบเดี่ยวออกเรียงสลับกันเป็นคู่ ๆ ตามข้อต้น ลักษณะของใบเป็นรูปไข่ ปลายใบแหลม โคนใบสอบ ส่วนขอบใบเรียบไม่มีจัก แผ่นใบเป็นสีเขียวมัน มีลักษณะหนาและใหญ่ ส่วนยอดอ่อนเป็นสีแดง ออกดอกเป็นช่อตามปลายกิ่งหรือตามส่วนของยอด ดอกเป็นสีเหลืองนวล บ้างว่าเป็นสีชมพูอมขาว หรือสีขาวแกมชมพู เมื่อดอกบานเต็มที่จะมี 5 แฉก คล้ายรูปดาว ผลมีลักษณะกลมโต มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 0.5 เซนติเมตร ออกผลเป็นกระจุกมีก้านช่อยาวห้อยย้อยลง และก้านผลยาวเรียงสลับรอบก้านช่อ ผลอ่อนเป็นสีแดง เมื่อแก่หรือสุกแล้วจะเปลี่ยนเป็นสีม่วงดำ
นิเวศวิทยา	มีถิ่นกำเนิดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กระจายไปทั่วเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ไปจนถึงอินเดียภาคใต้ พบได้ตามป่าโปร่ง ป่าดิบเขาทั่วไป ที่ราบสูง
ประโยชน์	ผลสุกนำมาตากแห้งบดเป็นผงผสมกับน้ำผึ้ง แล้วปั้นเป็นลูกกลอนกิน หรือใช้ผงยา 1 ช้อนโต๊ะผสมกับน้ำครึ่งแก้วดื่มช่วยบำรุงโลหิต